

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXI.

ZATURDAG den 23sten FEBRUARY 1833.

N. 8.

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

BEKENDMAKING.

DE HoogEd. Geatr. Heer Directeur dezer Kolonie heeft den Heer J. DOVALE Jr. benoemd tot Wykmeester van de Wyk No. 3 in de Willemstad in de plaats van den Heer J. RODRIGUEZ, dewelke overleden is.

Ter ordonnantie,
W. PRINCE, Sec.

Den 11den February 1833.

BEKENDMAKING.

ALZOO JAN HENDRIK GODFRIED EMAN en CATHARINA MARTIN, vermits het overlyden van B. H. SCHULTZ, de eenige overgebleven Testamentaire Executeur en Executrice des Boedels van wylen FRANCOISE BERGERAC, zich, krachtens een besluit van den Raad van Politie dd. 18den October 1832, No. 6, aan welgemelden Raad vervoegd hebben, met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor het aan gemelden boedel aankomende slavenkind LUCAS; zoo is het dat gemelde Raad van Politie goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk die eenig regt of pretentie op den gemelden slaaf mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Secretary van den Raad van Politie voormeld aantekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de verzochte brieven van manumissie verleend worden.

W. PRINCE, Sec.

Den 4den February 1833.

BEKENDMAKING.

ALZOO HANNAH DE IRMIAO LEVY MADURO, zich aan den Raad van Politie vervoegd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor den haar in eigendom aankomenden Slaaf JAKES PAULUS; zoo is het dat de gemelde Raad van Politie goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den gemelden slaaf mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen of Couranten zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Secretary van den Raad van Politie voormeld aantekening te doen; zullende na verloop van dien tyd de verzochte brieven van manumissie verleend worden.

W. PRINCE, Sec.

Den 4den February 1833.

BEKENDMAKING.

Secretaris van het Gemeente-Bestuur,
den 1sten February 1833.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand February zijn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 35 Centen per pond.
Schapen of Lams Vleesch op niet hooger dan 25 Centen per pond.

Kabrietten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op ponne als hy de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelfde,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Verkoop.

DE ondergeteekenden Executeurs in den Boedel en Nalatenschap van wylen den Heer J. F. HART, zullen op aanstaanden Woensdag den 27sten dezer en volgende dagen by Opveiling op de Werf van den Heer JOSEPH FOULKE doen verkoopen:

Eenige Slaven.

Zilver Werk.

Meubilaire goederen en Huisbehoefden.

Eene hoeveelheid Kalk en Rood Mangel Sparren.

Een Rypaard met Zadel en Toom.

Eenige Zeil- of Visschers boten.

Visschers Netten in soorten.

Diverse Scheepsbehoefden, als: Zeilen, Masten,

Touwwerk, Yzerwerk, Blokken, &c. &c.

Benevens diverse andere goederen.

C. Z. DE HASETH.

W. H. GORSIRA.

C. GORSIRA.

Den 29sten February 1833.

(Uit de Falmouth Packet van den 5 Jan.)

Uit bijzondere brieven van Italië vernemen wy dat er tusschen de hoven van Napels, Turyn, Florence en Rome tot stand is gebragt een verdedigend verbond (*defensive alliantie*) tegen alle binnenlandsche reactien en buitenlandsche aanvallen. Men voegt er by dat de drie eerstgenoemde hoven zich hebben verbonden om de Pauselijke regering met hulp troepen bytestaan, en dat gemeld gouvernement de kabinetten van Parys en Weenen onverwijd zal te kennen geven hunne krygsmagten niet langer noodig te hebben en de ontruiming van zyn grondgebied vordert.

Men meldt uit Koppenhagen dat sedert het stichten van Matigheids-Genootschappen in Zweden de invoer van koffy te Stockholm zeer aanmerkelyk is toegenomen en el in die mate dat er tusschen de maanden January en Augustus jl. 1,500,000 ponden meer dan gewoonlyk zyn aangebragt.

Brieven uit Berlyn melden dat de Koning van Pruissen nimmer eene betere gezondheid heeft genoten dan in de laatste maanden en dat al de zoo gretig verspreide geruchten van de zware ziekte waardoor Zyne Majesteit zoude zyn aangetast, geheel valsch waren.

CHOLERA.—Het Londensch geneeskundig blad geeft te kennen dat de Cholera geheel en al uit de hoofdstad schijnt te zyn geweken en dat de centrale geneeskundige commissie deszelfs werkzaamheden zal staken. Gemeld blad geeft tevens deszelfs leedwezen te kennen dat de verderfelijke ziekte zich weder op nieuw te Parys heeft geopenbaard; dagelyks worden er kranken in grooten getalle in de gasthuizen opgenomen. De ziekte heeft zich ook eindelyk naar luid van meergemeld blad te Noorwegen, in spyt van een allergestrengst quarantaine toezigt, vertoond. Op de kusten van Schotland, byzonderlyk te Aberdeen, heerscht de ziekte met eene verschrikkelijke woede.

Treurige toestand van den Koophandel te Londen.

(Revue Britannique van 1832.)

De vroeger zoo zeer benyde toestand der handelaars te Londen is sedert eenige jaren geweldig aan het afnemen. Niet alleen heeft er stilstand plaats, maar de zaken beginnen ook meer en meer te verachten. Geldgebrek drukt algemeen; er is geen huis, dat niet zyne winsten ziet verminderen en zyne verlegenheid toemen. De kapitalisten, de geldschietters op vaste goederen en andere panden zyn de eenigen, diem het algemeene lot niet deelen. Dit treurig gevolg der omstandigheden, dat de ledigheid ten koste van den arbeid begunstigt, staat in verband met de vermindering der pryzen van alle voortbrengselen der kunstvlyt (*industrie*); vermindering, die de betrekkelijke waarde van gereed geld des te meer verhoogt. Het aantal van handelaren, die in de laatste zes jaren uit het gemak des overvloeds in ellende zyn gedompeld, is verbazend groot. Men telt er by duizenden, die, na alle genietingen der weelde en de aangenaamheden van een ruim bestaan bekend te hebben, thans ter prooye van behoeftegheid zyn;—verschrikkelijke worsteling in een land, alwaar Portwyn en Turksehe tapyten onder de noodwendigheden des levens gerekend worden! Op de kooplieden van het westelyk gedeelte der stad, dat is te zeggen, op het zoogenaamde *fashionable* (aanzienlyke) kwartier, zyn vooral deze rampen nedergekomen. De handel in voorwerpen van weelde moet voornamelyk ondersteund worden door de welvaart der hoogere standen. Maar de aanzienlyken trekken ten deele hunne inkomsten van huizen, mynen en koloniën. Al nomen zy nu geen werkellyk deel aan den handel, zy deelen toch in de vruchten

daarvan, en lyden hy de vermindering der pryzen. Zy dragen overigens, betrekkellyk, weinig in de telestingen, die heden ten dage de opbrengsten des lands vermindern, en steeds zwaarder worden by de algemeene verarming. De vermindering der inkomsten van de aanzienlyken heeft regtstreeks invloed op het vertier in dingen van weelde. De kooplieden in deze artikelen lyden dus vooreerst uit hoofde van minder aftek, ten tweede wegens slechte betaling, en in de derde plaats ook nog, omdat de prys der goederen steeds dalende is. Deze drie oorzaken van verachtering, te gelyk werkende, hebben eerst de minder hechte huizen doen vallen, en ondermynen thans, met verbazende snelheid, zelfs andere, die nooit schenen te kunnen wankelen. Die takken van nyverheid en handel, welke in dagelyksche behoeften voorzien, hebben minder te lyden, dewyl hierin niet zoo veel afwisseling is en de betaling doorgaans terstond geschiedt. De schilder, de juwelier, de handelaar in harddravers, die noch door honger noch door andere dwangmiddelen hunne schuldenaars tot betaling kunnen noodzaken, komen altyd achteraan by de overige schuldeischers.

De vermindering der pryzen, die wy aangeduid hebben als voornaam oorzak van dezen treurigen toestand, is aanmerkelyk in alle takken van kunstvlyt; maar, om de geheele uitgestrektheid van het kwaad te doen zien, zullen wy hier, als voorbeeld, een bedrijf nemen, dat tevens van de weelde en van dagelyksche behoeften afhangt—wy bedoelen den boekhandel. Vóór eenige jaren was het een genoegen, in die groote zalen te treden, waar koopers in menigte elkander als verdroogen, en boeken in prachtige banden ontelbare planken versierden. De eigenaar van zoodanigen boekwinkel sprak U aan met een *grand air*, en met een *grand air* van taal, en oven zeer om zyne eigenliefde, als om uwe nieuwsgierigheid te voldoen, noemde hy gaarne U zyne boekwerken op. Vroegt gy: "Hoe veel waarde hebben alle deze schatten?" de boekhandelaar antwoordde b. v. f800,000, of zelfs meer doch hy voegde er by, dat hy zich gelukkig zou achten, zoo hy slechts de helft dien som daarvoor kon krygen, waarvan trouwens een man, zoo matig in zyne begeerten, als hy, zeer goed zou kunnen leven. Keert gy thans terug in die uitgebreide magazynen, gy zult er dezelfde planken vinden, dezelfde boeken, dezelfde pacht en dezelfde netheid; maar de koopzuchtige menigte is verdwenen. Ontmoet gy den eigenaar, die heen en weder gaat met nedergebogen hoofd, zwygend en eenzaam onder deze boeken, als ware hy in een groot grafgewelf by de dooden, vraag hem dan toch niet naar de gewoontige waarde. Hy heeft de kostbare werken reeds lang tot veel verminderde pryzen aangeboden, en hy wacht te vergeefs op koopers.—Zyn ondergang wordt van dag tot dag volkomener; en evenwel mag men hem noch van dwaze uitgaven, noch van gewaagde ondernemingen beschuldigen—integendeel, zyne vlyt was nooit grooter, zyne inspanning nooit krachtiger. Het kan tegen de omstandigheden niet opwerken. Zyn vermogen smelt weg, als de stukken ys by het naderen der lente.

Zoodanig is heden ten dage de toestand van eene menigte werkzame lieden, die vóór eenige jaren nog in den overvloed leefden. Gelyk een droom verdween hun voorspoed. De grond zakt weg onder hunne voeten, en zy hebben geen middel, om eene geheele instorting te voorkomen. Eene zoo treurige gesteldheid van zaken moot de opmerkzaamheid der Regering tot zich trekken. Deze handelshuizen, wier dagelyksche uitgaven groote sommen, waarvan niets terugkomt, verslinden, kunnen noch vereffen, noch de zaken voortzetten. Hoe zy het ook wenden, hun ondergang schijnt onvermydelyk te zyn. Zy hopen nog op eene betere toekomst; maar die hoop wordt telkens veydeld. De hoofden van zoodanige ondernemingen kunnen wel hunne verteringen verminderen, hunne buitenplaatsen verkoopen, hunne dochters terugroepen uit de peperdure kostscholen, alwaar de meisjes eene voornaam opvoeding ontvangen, om haar hare zachte vingers tot het vervaardigen van allerlei werk voor eigen winkel te leeren gebruiken—en dit doen zy reeds; maar wie zal hun eenige verligting toebrengen in de hooge huren, in de landsbelastingen, in de opbrengsten voor wyk of gemeente, in alle de bezwaren, welke zy onlangs nog gemakkelijk droegen en waaronder zy thans moeten bezwyken? Intusschen neemt de verwarde toestand van deze groote winkeliers meer en meer toe—de ellende breidt zich in steeds wyderen omtrek uit, en zal het gansche volk weldra in het verderf storten, zoo men geen middel vindt, om het bedryvig leven weder op te wekken, dat, by de voortdurende tering van het maatschappelyk ligchaam, tot eene doodelyke wyling is vervallen.

PUBLICATIE

Ter invoering der wet, bepalende den inhoud van een vat, tot uitmeting van het Zout.

WY Directeur in Rade van Politie over de kolonie Curaçao, Bonaire en Aruba, &c. &c. &c.

Allen den genen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Dat de Concept-wet, bepalende den inhoud van een vat, tot uitmeting van het zout, door het Gemeente-Bestuur op den 6den dezer maand gearresteerd en aan ons Directeur in Rade ter executie verklaring aangeboden, luidende aldus:

CONCEPT-WET, bepalende den inhoud van een vat, tot uitmeting van het Zout.

Art. 1.

Een vat Zout, zal moeten houden vier volle schepel maten, van deze kolonie, opgevuld, zonder slag of slagen tegen hetzelfde te doen en afgestreeken, zoodanig dat het vat, eveneens, zonder schudding of slagen tegen hetzelfde te doen, afgestreeken, vier der zoodanige schepel maten bevat.

Art. 2.

Elk vat, tot de uitmeting of uitlevering van Zout gebruikt, zal behoorlijk moeten geijkt worden door den Ykmeester, die hiervoor zal genieten het gene op de ijking van een schepel maat, bij het bestaande tarief is vastgesteld; edoch zal de ijking niet jaarlijks behoeven herhaald te worden, maar de overijking alleen dan noodzakelijk zijn, wanneer eenig geijkt vat bij reparatie, van nieuwe bodems of duigen wordt voorzien.

Art. 3.

Een iegelyk, die bij de uitmeting of uitlevering van Zout, een ongeijkt vat of vaten gebruikt, zal de straffen incurren op het gebruiken van ongeijkte maten en gewigten in deze kolonie vastgesteld.

Aldus gearresteerd in den Gemeente Raad, gehouden binnen het Huis der Gemeente op Curaçao den 6den February 1833.

THEOD. JUTTING.

Ter ordonnantie van denzelven,
J. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr. Sec.

Door ons Directeur in Rade, overeenkomstig het 46ste artikel van het Reglement op het beleid van de regering, het Justitie wezen, den handel en de scheepvaart alhier, goedgekeurd en executie verklaard is, gelijk dezelfde wet goedgekeurd en executie verklaard wordt bij deze.

Aldus gedaan op Curaçao den 21sten February 1833, het 20ste Jaar van Zijner Majesteits Regering.

De Directeur in Rade voormeld,

(w. g.) RAMMELMAN ELSEVIER.

In kennis van my,

(w. g.) W. PRINCE, Sec.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad dato ut supra.

(w. g.) W. PRINCE, Sec.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 22sten February 1833.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt te kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 17 Onzen voor 15 Centen; terwijl de Fransche Brooden Een Once minder zullen kunnen wegen, op pene als by publicatie van den 16den Maart 1834 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,
De Secretaris van hetzelfde,
J. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

TE KOOP.

Bij AUGUST MULLER,

Beste Hollandsche Jenever in Damejansen, Kruiken en bij Gallons; Madera, Terebint en Rode wijn enz.

Suprafijn Blauw en Zwart Laken.

Suprafijn Blauw, Zwart en Groen Half Laken.

Onderscheidene soorten Schryfbehoeften, als: best Schryfpapier met en zonder lijnen—Gemarmerd en gekleurd Papier—Beste Pennen Schagten—Boeken in blanco met en zonder lijnen—Best Zwart Hollandsch Inkt—Fijn rood Lak—Gom Elastiek—Sandrak.

Geurige Thee (Gun Powder)—en andere soorten Winkelwaren.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—FEBRUARY.

11. brik Sublime, Davis,	Cuba
golet Antonia, Carlos,	Carthage
Mercurio, Rodriguez,	Puerto Cabello
brik Gleaner, Rivans,	New York
13. — Gouv. Gen. von Scholten, Krögg,	St. Thomas
— Carolina, Daniel,	La Guayra
15. bark St. Thomas Pakket, Marsan,	St. Thomas
golet Railway, Manson,	Nieuw York
16. bark Margartha, Lopez,	Coro
golet Aguila, Yrausquin,	Aruba
18. — Abeona, Evertsz,	Isle d'Aves
— Anna Maria, Mata Plana,	Maracaybo
20. brik Dromo, Budd,	New York

UITGEKLAARD—FEBRUARY.

12. golet Amfasona, Ventura,
13. brik Gleaner, Rivans,
— Mary Ann, Donnell,
golet Maria Francisca, Ramires,
15. — Xuloda, Boush,
16. — Maria, Blanch,
18. — Gran Maria, Jones,
19. — Aguila, Yrausquin,
— Maria Jacinta, Acevedo,
brik Carolina, Daniel,
golet Eenegezindheid, Van Grieken,
20. — Geertuida, Levy,

Wegens gebrek aan jonge berichten hebben wy in dit nummer eenige uittreksels der jongst ontvangene Nieuw Yorksche Couranten gegeven. Zy bevatten eenige byzonderheden der overgave van het kasteel van Antwerpen en andere Europeische berichten.

In de vergadering der tweede kamer van de Staten Generaal heeft de minister voor de buitenslandsche zaken, een bericht gegeven wegens de voortdoring der onderhandelingen te Londen en Parys, en heeft gezegd dat ons gouvernement verklaard heeft bereid te zijn om het door Fruijzen voorgesteld traktaat met deszelfs wyzigingen aantenemen, doch dat Lord Grey er tegen is, zeggende dat het in overweging nemen van het traktaat tyd verzuim zoude veroorzaken; en dat de Citadel van Antwerpen eerst moest ontruimd worden voor dat eenige onderhandelingen konden plaats grijpen. Een gelykluidend antwoord is door het gouvernement van Frankryk gegeven geworden.

De Minister zeide "dat de Nederlanders even zoo gaarne als alle andere natien den vrede verlangen, maar dat die vrede moet bestaanbaar wezen met de eer en de belangen van het volk. Indien wy onder deze voorwaarden den vrede niet mogen erlangen, dan moeten wy het roemryke voorbeeld van onze voorvaders by het verdedigen van onze regten, van onze vryheid en van onze onafhankelykheid volgen en op den bystand der Voorzienigheid in onze regtvaardige zaak vertrouwen." De Minister besluit zyne rede met te zeggen dat het gouvernement steeds genegen is de onderhandelingen weder aan te vangen, op eene zoodanige wyze welke aan een onafhankelyken staat gevoegelyk is.

De Koning van de Belgen heeft een ministerie te zamen gesteld; dat is te zeggen de oude ministers hebben wederom hunne posten moeten aanvaarden, om dat er niemand was die zich met het bestuur in dezen neteligen toestand van zaken heeft willen verledigen.

To Oporto is niets byzonders voorgevallen. De Generaal Saligne, een zeer voormard Fransch krygsmann, is benoemd geworden om het opperbevel te voeren over de krygsmagt van Don Pedro. Niettegenstaande de batterijen aan de oevers van de Douro, is het aan Don Pedro gelukt om eenige krygsbehoefsten en levensmiddelen in Oporto te brengen. Don Miguel is eindelyk by het leger aangekomen en zal nu in persoon tegen zynen broeder gaan vechten. Hy heeft bevolen dat er voldoening zal gegeven worden aan het Britsche gouvernement, wegens de door deszelfs vaartuigen van zyne batterijen geleden schade. Zyne pogingen om in Parys eene geldleening te erlangen, waren nog niet gelukt; doch de Carlisten stelden alles in het werk om hem daarin te doen welslagen.

Ingevolge de Fransche Couranten was er een gerucht in omloop dat de Keizer van Rusland zich in den oorlog tusschen Egypte en Turkyen zal bemoeijen. De zoon van den Pacha van Egypte zou in aantogt zijn tegen Constantinopel en daar de Sultan zich niet bestand gevoelt tegen dien Pacha, zou hy de hulpe van Rusland ingeroepen hebben; ten welken gevolge te Odessa eene Russische vloot verzameld wordt, om troepen in de Turksche hoofdstad te werpen.

COLUMBIA.

Uit de navolgende officiele mededeeling van het gouvernement van Nieuw Granada, zal de lezer bemerken dat de vrede thans gelukkiglyk volkomen hersteld is in Columbia. Nu blyft echter de Republiek van Columbia in drie deelen verdeeld; makende de Republiek van Venezuela, die van Nieuw Granada en die van den Ecuador die deelen uit. Het schynt dat door de regering van Nieuw Granada pogingen aangewend worden om eene vereeniging van de drie republieken te bewerkstelligen, doch zoo men geloofd is de regering van Venezuela er sterk tegen. Er waren reeds van wege de regering van Venezuela commissarissen benoemd om eene vereeniging te zien daarstellen, doch al de genen die verkozen worden, om tot dat einde naar Bogota te gaan, hebben er zich van verschoond, zoo dat vooreerst de vereeniging niet tot stand zal gebragt worden.

Staat van Nieuw Granada.—Secretarie van Binnen- en Buitenslandsche Zaken.—Bogota den 28sten December 1832.—22.

Aan den Heer Gouverneur der Provincie van . . . . . Ik heb daer ter uwer voldoening en ter kennisgeving aan de inwoners van die provincie, UED. te berichten, dat op den 8sten dezer maand te Pasto een traktaat van vrede, vriendschap en bondgenootschap gesloten is geworden tusschen Nieuw Granada en den E-

cuador. Hetzelfde bevat alle de grondslagen dewelke door de Conventie van Nieuw Granada, in derzelver besluit van den 10den February dezes jaars, voorgeschreven zijn geworden, en dien tengevolge zyn de belangryke provincien van Pasto en Buenaventura weder aan dezen staat overgelyverd. Door deze gelukkige gebeurtenis zyn op duurzame grondbeginselen en overeenkomsten gevestigd gebleven, de eendragt en broederlyke betrekkingen die de staten van het centrum en van het zuiden van Columbia vereenigen moeten.

De gewenschte dag reeds verschenen zynde waarop een oprechte en bestendige vrede de kinderpalen uit den weg geruimd heeft die de Columbiaasche staten verhinderd hebben om zich met elkander te verstaan, ontrent het daarstellen hunner nieuwe betrekkingen en het regelen hunner wederzydsche belangen, zoo zal de regering van Nieuw Granada met yver hare standvastige pogingen in het werk stellen, ter behaling van die gewichtige resultaten, die door de staatkunde, de nationale eer en den voorspoed van geheel Columbia zoo dringend gevorderd worden.

Intusschen beveelt de President my om UED. optedragen ten gunste van die gelukkige omstandigheid thans alle uwe waaksaamheid, zoo het mogelijk zy, met meerdere naarstigheit toetewyden aan de volkomen regeling en organisatie van al de takken der publieke administratie; aan de aanmoediging en bescherming die aan het onderwijs der jeugd, den handel en den landbouw behooren verleend te worden, op dat het vaderland op deszelfs toekomstigen rykdom en voorspoed hoop moge.

Het gelukkig voorval, hetwelk ik ter kennis van UED. breng, verstrekt ten bewys van de bescherming oenet Voorzienigheid, die, over het behoud der maatschappijen wakende, zulks aan ons heeft gelieven ten deel te schenken, door de verworping van eenen broedermoordelyken kryg van ons afte weren. Het is dus zeer billyk om by die gelegenheid dankerkentenissen toetewyden aan den Oppersten Schenker van alles goed; de President, door dat godsdienstig gevoel vervuld, heeft my opgedragen UED. aan te bevelen om de geestelyke overheid, aan wien het behoort, uittenoodigen eene plegtige mis te doen houden en het Te Deum te zingen.

De Heere behoede U.

(Get.)

ALEJANDRO VELEZ.

UIT NIEUW YORKSCHE COURANTEN.

Eenige byzonderheden der Kapitulatie van het Kasteel van Antwerpen.

De kapitulatie is den 23 Dec. geteekend. De onderhandelingen waren in gang gedurende den ganschen dag van den 23sten, en het was niet dan zeer laat in den avond dat de voorwaarden aangenomen werden. De Generaal Chassé eischte in den beginne dat hy en het garnizoen zouden toegestaan worden naar Holland terug te keeren; de Maarschalk Gerard weigerde zulks volstrekt en vorderde dat het kasteel naar bescheidenheid zoude overgelyverd worden. De tweede parlementair werd toen door den Generaal Chassé met een ander voorstel afgevaardigd. De Maarschalk Gerard beaamdslaagde hetzelfde in een' krygsraad, en gaf tot antwoord dat alle forten behoorende aan België langs de Schelde zoudten opgegeven worden; en dat by op zoodanige voorwaarden het eerste voorstel van den Generaal Chassé zoude aannemen. De Generaal Chassé zond na een kort verwyf een derde parlementair met eene nota aan den Maarschalk Gerard, meldende dat hy geen bevel had over de forten Lillo en Liefkenshoek, welke gesteld waren onder de bevelen van den kapitein Bake. De Maarschalk Gerard zond ten laatste een tweeledig voorstel aan den Generaal Chassé en verlangde daarop, binnen zoo korten tyd als mogelijk was, een stellig antwoord. Het voorstel was dat Lillo en Liefkenshoek met al de onderhoorige forten van het kasteel zoudten worden overgegeven, wanneer alsdan het garnizoen zoude toegelaten worden het kasteel met alle krygseer te verlaten, of wel dat de onderhoorige forten alleen zoudten opgegeven worden en het garnizoen krygsgevangen blyven, tot dat de forten Lillo en Liefkenshoek in het bezit van de Belgen gesteld zoudten zijn. De Generaal nam het laatste voorstel aan, en de kapitulatie werd ten 10 ure des avonds geteekend.

De akte van kapitulatie bestaat in 10 artikelen en bevat hoofdzakelyk het volgende:—

Dat het Kasteel, het Vlaamsche hoofd, Burgt, Austerwal en Zwijndrecht dadelijk zoudten overgegeven worden.

Dat de Opperbevelhebber en zyn Garnizoen als krygsgevangenen zoudten beschouwd worden, tot de overgave van de forten Lillo en Liefkenshoek.

Dat het Garnizoen met alle krygseer uit het kasteel zoude trekken.

Dat het Garnizoen deszelfs wapens zoude nederleggen op het Glacis van de Citadel, naast aan de Esplanade.

Dat het Garnizoen met zich alleen zoude mogen nemen alle zoodanige goederen welke aan de officieren en soldaten byzonderlyk toebehooren.

Dat het Materieel ter verdediging van het kasteel zoude beschouwd worden als het

eigendom van het Belgische gouvernement.

Dat er eene inventaris zoude worden opgemaakt van al het Materieel enz.

Dat de bataillons Fransch voet volk dadelijk post zouden vatten op de halve Maas, het Gordijn naar de Esplanade en aan een der poorten van de Citadel.

Dat indien de Koning van Holland in de overgave van de forten Lillo en Liefkenshoek mogte bewilligen, de Generaal Chassé en het Garnizoen aldan door de Fransche troepen tot aan de grenzen van Holland zouden begeleid en aldaar aan hun hante wapens terug gegeven worden.

Het laatste artikel maakt melding dat de kanonneerbaten op de Schelde dicht bij het kasteel in de Polders niet zouden beschouwd worden in het verdrag begrepen te zijn, hebbende de Generaal Chassé verklaard dat dezelve onder het bevel van kapitein Koopman waren, en dus niet onder zijne orders stonden.

Overeenkomstig deze voorwaarden bezetteden de Franschen de onderscheidene gemelde posten, en hielden gezamenlijk met de Hollanders de wacht op het kasteel.

De kapitein ter zee Koopman ten volle overtuigd zijnde dat de forten Lillo en Liefkenshoek niet zonder bijstand van eene zeemagt konden ten onder gebragt worden, heeft zijne flotilla vernield, op dat zij niet in de handen van de Franschen zoude vallen om tot dat einde gebruikt te worden.

Het gedrag van de Belgen en de Franschen jegens de kanonneerbaten is eene volmaakte schending van het traktaat van den 22sten October jl. Dit schandelijk verbond tusschen Engeland en Frankrijk had ten doel om België te stellen in het bezit van die landstreken welke aan hetzelfde bij het traktaat van den 15 November 1831 waren toegestaan. De kanonneerbaten waren gestationeerd op den dag van het jongste traktaat op hetzelfde standpunt waarop zij op den dag dat zij vernield werden, zich bevonden hebben. Zij waren niet onderhoorig aan het kasteel en haar oogmerk was tegen Antwerpen te ageren; en daar Antwerpen nu onzijdig werd verklaard, waren zij tot geen nut en mogten even zoo goed te Lillo als in de Polders gelegen hebben; zoodanig heeft Maarschalk Gerard het verstaan en in de voorwaarden van de kapitulatie begrepen, waarbij verklaard werd dat zij niet aan het kasteel toebehooren.

De kapitein ter zee Koopman heeft daarom dadelijk bij het ophouden der vijandelikheden raadzaam geoordeeld van vóór de stad te vertrekken en de Schelde aftezakken; doch de Belgen hebben het anders willen begrijpen dan bij de kapitulatie bepaald was; en met behulp van het Fransche geschut op de Schelde, vuurden zij op de flotille en verhinderden haar te vertrekken. Dit is eene vijandelijke daad, waartoe zij geen recht hadden.

De vernieling van de kanonneerbaten heeft aan de Belgen de gelegenheid gegeven om, daar zij toch niet rechten kunnen, te praten. Zij geven voor dat de flotille vernield is geworden op order van den Koning der Nederlanden, wiens begeerte zoude zijn om niets aan de Belgen gaaf overtegeven, maar alles te vernielen. Het onzijdig houden van de stad Antwerpen lozenstrafte dezen laster.

De Kapitein Koopman heeft zich een eeuwigen roem verworven door de vernieling der kanonneerbaten, want bij zoude anders den vijand gewapend hebben; immers zonder eene enigzins zware zeemagt kunnen de forten Lillo en Liefkenshoek niet veroverd worden: de Belgische vloot bestaande uit één brik, is daartoe niet in staat.

Verklaring van Pruisen gedaan aan de Duitse Rijkvergadering op den 6den December 1832.

"Het is ter kennis der doortuchtigste Duitse rijkvergadering gekomen, dat Groot Brittanje en Frankrijk dwangmiddelen tegen Holland ontworpen hebben, tot het ten uitvoer brengen der 24 artikelen van het traktaat van Londen, gedagteekend 15 November 1831, gelijkvormig aan de wijzigingen welke bij de jongste onderhandelingen gemaakt zijn geworden.

"Ofschoon deze dwangmiddelen, ingevolge de bepalingen van eene overeenkomst, gesloten tusschen de twee gemelde mogendheden, bepaald zijn, tot de verovering

van het kasteel van Antwerpen alleen, is het onmogelijk, ingeval van wederstand aan de zijde van Holland om een zoodanigen staat van zaken zonder oorlog te bezien, en dezen oorlog tusschen Holland en de twee mogendheden aantemerkten, als eene gewone gebeurtenis in den loop der omstandigheden, zonder het uiterste gevaar voor den algemeenen vrede van Europa.

"Oostenrijk, Pruisen en Rusland hebben niet verzuimd om maatregelen te nemen, tot het tegengaan van die dwangmiddelen welke genomen zijn tegen een onafhankelijk staat gelijk Holland, ter gelijker tijd dat zij geweigerd hebben in dezelve deel te nemen of dezelve goed te keuren.

"Evenwel daar Groot Brittanje en Frankrijk in hun eigen standpunt en hunne betrekkingen met België, zich mogten gehouden achten om in hunne eenmaal genomen voornemens te volharden, is de ondergeteekende, vertegenwoordiger van Pruisen, als een gevolg der vertrouwelijke mededeeling eenigen tijd geleden aan de bondgenootschappelijke legation gedaan, gemagtigd, om in het protocol der rijkvergadering te doen aantekenen, dat door den koning zijnen meester bevelen gegeven zijn, dat de zevende leger afdeeling, welke tot nog toe in Westfalen gelegen heeft, over den Rijn zal trekken en standplaats nemen tusschen Aken en Gelder, ten einde de grenzen aan den rechter oever van de Maas, tegen over België en Holland te dekken, terzelfder tijd dat de achtste afdeeling gelogen aan den Rijn, als een corps de reserve ter ondersteuning van deze krijgsmagt zal strekken.

"Er is bereids door Pruisen aan Groot Brittanje en Frankrijk kennis gegeven der meening van dezen voorzorg, op dat de Maas niet zal overgetrokken, of de rechter oever van deze rivier in geen deele ingewikkeld worden door de Fransche, Hollandse of Belgische troepen, die ten opzichte van het kasteel van Antwerpen in oorlog mogten zijn.

"Uit kracht van heug bevel maakt de ondergeteekende het voorgaande bekend tot nasigt van de rijkvergadering.

(Get.)

"NAGLER.

"Frankfort B. Dec. 1832."

Medegedeeld.

VREDE OF OORLOG.

Wat zal het blijven of worden Vrede of Oorlog? deze is nu, daar de Franschen, na eene belegering van meer of min eene maand, bezit genomen hebben van de Citadel van Antwerpen, niet zoo als zij voormaals bestond, maar van de ruïnen van die sterkte, de algemeene vraag. Het magtige Fransche leger dat België binnen gerukt was om, ten gevolge der overeenkomst van den Koning der Franschen met dien van Groot Brittanje, slechts de Citadel van Antwerpen door de Hollanders te doen ontruimen en meer niet, heeft niet alleen, strydig met die overeenkomst, de Hollandse flotilla, welke daarin niet begrepen was, aangevat, en tot derzelver vernieling aanleiding gegeven, maar heeft hetzelfde den Bevelhebber en de bezetting der gewezen Citadel en meer anderen gevangelijk naar Frankrijk overgevoerd, en, niettegenstaande deze ongehoorde daden, welke niet strafeloos moesten blijven, voorspellen eenigen dat de vrede niet zal gestoord worden. Het op den voet van oorlog houden der Hollandse krijgsmagt en de reeds voorlang algemeene wapening der onderscheidene mogendheden, doen wederom anderen van gevoelen zijn dat de oorlog als onvermydelijk moet en kan worden beschouwd, en alzoo wordt de opgemelde vraag verschillend beantwoord.

Als men nu echter den gang der plaats hebbende gebeurtenissen op den voet volgt en oplet dat, volgens de nieuwspapieren, het 7de korps van het pruisische leger reeds in het begin van December van het afgeloopen jaar over den Rijn getrokken is en tusschen Aken en Gelder post gevat heeft, terwijl het 8ste leger korps aan de boorden van dien vloed, tot ondersteuning van het eerste zich gelegerd heeft, als mede dat een leger van 100,000 man Russen de grenzen van Holland en België nadert, dan moet het laatste gevoelen, dat er een algemeene oorlog te voorzien is, grond winnen en de overhand behouden. Doch nu is de tweede vraag "moeten of kunnen de Europeesche Mogendheden den oorlog voeren?" deze vraag zoude aldus kunnen beantwoord worden.

Frankrijk moet.—De helden van de July revolutie moeten bezig gehouden en hunne aandacht moet noodwendig naar buiten getrokken worden, of dezelve zouden anders wellicht neiging tot eené tegen omwenteling kunnen krijgen, waardoor de reeds wankelende troon van Louis Philip gevaar zoude loopen van geheel instorten, daarenboven heeft Frankrijk om meer dan conserden eene geduchte aderlating noodig. De partijen ten voordeele van Hendrik den Vyfden, der Carlisten en de republikeinisch gezinden met eenen Lafayette aan het hoofd, zullen echter dit land, by al dien bet, by de uitbarsting van eenen oorlog, op zich zelve staat in eenen zeer neteligen toestand plaatsen, daar het gouvernement voor lang reeds die partijen en vooral de Vendeers door kracht van wapenen in toom moet houden. Een oorlog hoe noodzakelijk en hoe gewenscht dan ook by het Ministerie zoude, dat de kans des oorlogs wisselvallig is, een noodlottig gevolg voor Frankrijk kunnen hebben, het zoude wellicht dezelve krachten andermaal tegen een coalitie verspillen en zich bloot stellen aan eenen vijandigen inval. Of er genoegzaam geld is tot het voeren van den oorlog is zeer te betwijfelen, de oppositie

doet zich immers reeds hooren wegens de uitgave der aanzienlijke som die de expeditie tegen de Citadel van Antwerpen heeft te weeg gebragt; terwijl er volgens het statistiek der inkomsten van Frankrijk, een niet gering bedrag te kort komt. De July-revolutie is echter in hare gevolgen hoogst gevaarlijk voor de Dinastien der andere Europeesche staten, dit weet Frankrijk en moet dus, bongré malgré, voor den oorlog pleiten, ten einde een ommekeer van zaken, waarvan Louis Philip het gelag zal betalen, zoo veel mogelijk tegen te gaan of te vermyden.

Engeland heeft zich met Frankrijk verbonden om door gewapende tusschenkomst de vereffening der zaak van Holland en België te bespoedigen en zoude dus, gestand duende aan overeenkomsten, bystand aan Frankrijk moeten blijven verleenen, doch men spreekt reeds van eeno tierceering der schuld, een bewys voorzeker dat Engeland geen face aan de betaling meer kan bieden, en, in dat geval, waarvan dan het geld te krygen hetwelk tot het voeren van den oorlog vereischt wordt. De natie wil geen oorlog met Holland, als zynde zulks strydig met hare commerciële belangen, terwijl de Ministeriele staatkunde van Engeland, die zich reeds te ver in de zaken heeft ingelaten, dat ryk niet zal toelaten of gedogen onzijdig te blijven. Ierland, hetwelk om zoo te zeggen, in staat van insurrectie is, geeft Engeland daarenboven genoege aan te doen en doet de aandacht van deszelfs ministerie op den loop der gebeurtenissen op het vaste land te veel vestigen, en daar hetzelfde dus niet opzigt tot Ierland wellicht hetzelfde lot te wachten staat dat Oud Nederland met betrekking tot België is te beurt gevallen, en inwendig ook niet rustig is, zal Engeland in deszelfs tegenwoordigen toestand, wanneer het zich daaraan kan onttrekken, het niet ligt wagen zich in eenen oorlog te wikkelen, vooral niet tegen eene coalitie van het vaste land. In troebel water is het goed viaschen, hierdoor heeft de Engelsche staatkunde zich steeds doen kennen, en het is dus zeer onzeker ja zelfs twyfelachtig of Engeland, by eene algemeene rupture van den vrede, al dan niet, Frankryks bondgenoot zal blijven.

Rusland, hetwelk, door kracht van wapenen, Polen onder deszelfs scepter heeft terug gebragt, kan zich niet geheel onthouden, daar de geest van revolutie nog bovend het wingewest zweeft. De betrekking met het Huis van Oranje zal dat ryk wellicht eene keuze doen nemen ten voordeele van de zaak van Nederland, terwijl het terug roepen van deszelfs ambassadeur uit Frankryks hoofdstad en het aanrukken van een Russisch leger op het zuidelyk gedeelte van Europa, aan deze vooronderstelling eenigen grond kunnen geven.

Pruisen die mede, doch door meer dan eene persoonlijke verbindtenis aan het Huis van Oranje verbonden is, heeft sedert het begin der onlusten in Zuid Nederland eene wonderbaarlyke houding ten opzichte van het getrouwe Noord Nederland aangenomen. Stellig heeft de staatkunde van Europa eene gewapende interventie van Koning Frederik Willem ten voordeele van zynen doortuchtigen zwager verwacht, edoch dezelve heeft zich daarin bedrogen. Het schrikbeeld dat in Pruisen rondwaalt, deed dat ryk met andere zich voor de non-interventie verklaren, en de gezant van Pruisen nam daarop plaats aan de tafel der protocollisten, wier schitterende voortbrengselen de zaak, welke men wilde beslissen en vereffenen, zoodanig verward hebben, dat men op het laatst zelfs niet meer wist wat men deed of doen zoude. De armering van Pruisen en de concentratie van eenige zynre legerkorpsen naar de plaats alwaar het grootste pleit waarschijnlijk zal voldongen worden, zouden echter kunnen doen geloven dat het ryk een dwaling in zijne houding heeft begaan. Het is te verhangen of het getrouwe Noord Nederland ter hulp te willen snellen; ook is het te betwijfelen of Rusland eene onzijdigheid van Pruisen vroeg of laat zoude gedogen. Maar is er geld en wil de natie den oorlog? de toekomst zal deze vraag beantwoorden.

Oostenryk zit op den loer, wil de kat uit den boom kryken en doet niets dan onderhandelen, dit is het stokpaardje van Prins Metternich, hiermede kan men het zeer lang uithouden. Men zal het gebuurde met Ancona wel niet vergeten zijn, maar bevreesd is men voor den kolossus die het vaste land bedreigt. Geld zal er wel zijn, zoo niet, eene leening zal wel te bewerkstelligen zijn, wat geven de mogendheden om eenige miljoenen schuld meer of minder, de betaling zal wel gevonden worden en zoo niet, wel aan dan kan men gemakkelij (niet altyd) op het voorbeeld van eenen Napoleon en in navolging van het voornemen van Engeland de schuld tierceeren. Maar wil de natie den oorlog? men geloof ja en neen; dus onzeker.

Hoe ondoorgrondelyk nu ook de handelwyze tot nog toe der Mogendheden ten opzichte van de zaak tusschen Holland en België moge geweest zijn, en hoezeer de tegenwoordige Europeesche staatkunde met eenen te donkeren sluier bedekt is, dan dat men daardoor in dezelve zoude kunnen indringen, gevoegd by de uitkomst die onzeker is, blijft niettemin het getrouwe Noord Nederland, hetwelk den vrede bemint, den oorlog niet vreesd, en op de rechtvaardigheid zynre zaak steunt, eene ontzag verwekkende defensieve houding aannemen, en hetzelfde heeft in de gedenkwaardige verdediging van de Citadel van Antwerpen, (de geschiedrollen zullen de daartoe aanleiding gegeven hebbende redenen en de daarby plaats gehad hebbende voorvallen aan de nageslachten ter beoordeeling overleveren) aan Europa en de wereld getoond wat eene kleine natie vermag en welke krachten zij kan ontwikkelen dan en wanneer eendragt onder haar huisvest. Het Hollandse leger dekt de grenzen, hetzelfde staat onder de bevelen van een beproefd en kundig veldheer en daar moed en trouw hetzelfde bezielen, kan Neerlandisch vorst en volk zich verzekerd houden dat hetzelfde, op de roepstem daartoe, den vaderlandschen grond heldhaftig zal verdedigen en de belangen en regten van Oud Holland krachtig handhaven, met niet minder geestdrift dan de warmte de gryze Held Chassé en bezetting van de Citadel van Antwerpen, langer dan Europa zulke verwacht heeft, zich tegen eene ontzettende overmagt hebben staande gehouden.

Het zij dan dat er oorlog komt of niet, of dat men op nieuw aan het protocolleren gaat, Europa eens onpartijdig het oordeel vellende, zal als dan aan eenen vorst, die door zyne diepe wysheid in de staatkunde langen tyd met de pen den oorlog tegen vyf der grootste mogendheden gevoerd heeft en aan een klein getrouw volk dat zich, de grootste opofferingen getroostende, om deszelfs Koning schaaft, al dat regt laten wedervaren wat een bravo en edelmoedige Monarch en eene standvastige natie verdienen. Alsdan bloze Europa over hare handelingen ten opzichte van een volk hetwelk zyne regten heeft zoeken te handhaven en muitsers tot hunne pligt heeft willen terug brengen en dat van vroegere tyden af, door deszelfs rang dien het in de ry der natien bekleedt, de baans der Europeesche staatkunde evenwrig deud houden en door deszelfs nyverheid, vlyt en goede trouw zoo veel steeds toebragt tot de welvaart en den voorspoed van andere landen en volken.

Curaçoa den 21sten February 1833.

SPANJE.

Vervolg.

In het vruchtbaarste land van Europa bevindt zich de landbouw in den allereendigsten toestand. Deszelfs verval laat zich aan menigerlei oorzaken toeschrijven. De voornaamste daarvan ligt in den aard van het leenrecht, en de wyze van deszelfs overdraging. De drievierde gedeelten van Spanje's oppervlakte, met inbegrip der aan de kerk toebehoorendelanderyen zyn onverdeelbaar, en bestaan in overvreemde Majoraten, en doode goederen.

Dit woord Majoraat, of liever Mayorazgo (van Mayor of eerstgeborene) duidt het regt des oudsten zoons op de erfelijkheid van een zeker familie-eigendom aan, onder het beding van hetzelfde ongeschonden op dengenen over te dragen, die het op gelyke wyze na zyn verscheiden bezitten moet. De beteekenis dezes woords echter, heeft door het gebruik eene zeldzame uitbreiding verkregen. Behalve een regt van altoosdurende erfvolging, onder den titel van eerstgeboren, duidt hetzelfde woord eindelijk de oorzaak, welke de beteekenis van dit geboorteregts zoowel, als van het op zoodadige wyze overdraagbaar eigendom, deszelfs tegenwoordigen bezitter, en den hem in erfvolging naastbestaanden persoon aan.

Men telt vyf verschillende soorten van Majoraten, als: 1. De *Agnacion rigurosa* welke de erfvolging den mannelyken afstammelingen in eene regte lyn met uitsluiting der vrouwen toestaat; 2 de *Agnacion artificiosa*, uit kracht van welke de erfvolging op de mannelyke erven in eene regte lyn, of by middel van deszelfs, op de mannelyke erven van den eersten graad in de vrouwelyke linie overgaat; 3 de *Agnacion de masculinidad*, welke de erfvolging op de mannelyke en vrouwelyke nakomelingen der mannelyke linie bepaalt; 4 de *Regulars*, dat tot erfvolging te gelyk de mannelyke en vrouwelyke erven, des daarmede verbonden graads regtigt, dusdanig, dat de zonen voorafgaan naar hunnen rang van geboorte, daarna de dochters, na deze de mannelyke aanverwanten van den naastvolgenden graad, daarna de vrouwen enz.; 5 de *Salvatorio* die ten gunste van een individu beschikt, dat alle van den stichter des majoraats vastgestelde eigenschappen in zich vereenigt, zonder deze of gene afstammingslinie uit te sluiten.

Wy willen ten aanzien van dit punt in geene verdere ophelderingen treden, en ons vergenoegen met aan te duiden, dat een op eene dergelyke wyze vastgesteld eigendom, door iederen opvolgenden bezitter, noch ten gunste zyner vrouw, noch ten gunste van diegenen zyner kinderen die geen regt op de erfvolging hebben verdeeld, noch verkocht, noch verpand, vervreemd worden kan.

De Majoraten zyn by de meest aanzienlyke families uit den wensch ontstaan om hunne namen voort te planten, en in derzelver stam eenen aan hunnen rang van geboorte behoorenden staat van vermogen te bewaren. Dit door den overigen adel nagevolgd voorbeeld werd aanstekend voor de middelklassen, die geene erfelyke waardigheid te bewaren hadden, en begunstigde eene smakelooze belagchelyke ydelheid, ten koste der gerechtigheid, der natuur, en van het gezond verstand.

Deze ongelukkige stelling heeft eene byna tegenovergestelde werking als die welke men daarvan verwachtte voortgebracht. In stede van de groote families, op dien voet te doen blyven, heeft zulks tot derzelver ontbinding bygedragen. By ontentenis van onmiddelyk mannelyke erfgenamen, zyn de familiegoederen door de vrouwen op vreemde personen overgegaan, terwijl de naaste bloedverwanten arm bleven en in vergotelijkheid zonken.

In de meest gewone gevallen, wanneer het eigendom op den oudsten Zoon overgaat, bekomen de andere broeders en zusters slechts een gering pensioen, hetwelk de wet op vyftig piasters bepaalt, hoe groot ook het vermogen der familie moge zyn en is het alzoo geenszins te verwonderen wanneer deze in ellende geraken.

Kinderloze Majoraatsbezitters, zoeken zooveel voordeel mogelyk van hunne goederen te trekken, en geven zich geene moeite, deselve voor verdere bloedverwanten, welke zy gewoonlyk ongaarne zien, in goeden staat te houden. Daaruit spruit voort, dat de meeste domeinen van jaar tot jaar steeds meer in verval geraken, en dat men van de fransche grenzen af tot Kadix toe, niet een enkel schoon landgoed ziet. De huizen die dikwyls dien naam geenszins verdienen, staat midden op het veld, zonder eenen boom in derzelver nabijheid, aan den algeheelen gloed der zonnestralen blootgesteld.

Eene aan het romeinsche regt ontleende wet, die harerzys niet weinig tot den ondergang des landbouws bygedragen heeft, luidt, dat de nieuwe Majoraatsbezitter, niet gehouden is, zich aan de door zynen voorganger aangegane pachtverdragen te houden; want, zeg-

gen de Spaansche wetgeleerden, daar hy zyn erfgenaam niet is, zoo kunnen ook die vroeger aangegane verbindtenissen voor hem niet verplichtend zyn. Het pachtverdrag, houdt alzoo met het afsterven des verpachtenden op. Daaruit volgt dan ook, dat een dusdanig verdrag zelden langer dan voor vier jaren gesloten wordt, en de pachter niets ter verbetering van den grond aanwendt. Men kan zich gevolgelyk niet verwonderen, dat de landbouw in deszelfs kindsheid en een groot deel des lands onbebouwd blyft. Men voege daarby nog het bestuur van heerschzuchtige karakters, de magtelooheid der wetten, de daaruit voortspruitende onveiligheid, en het alles vernielend drukkende der belastingen, om zich van deze treurige omstandigheden een regt denkbeeld te vormen.

De Majoraten zyn bovendien voor de zeden en het karakter der natie even zoo nadeelig als voor de welvaart des lands. Zy bevorderen den lediggang, die Spaansche nationale ondeugd en voornaamste oorzaak van de ontzetting en onbeschaafdheid welke de hogere standen kenschetsen. De zoon die zynen Vader opvolgen moet, de broeder of neef die van eenen broeder of oom de erfvolging verwachten, zyn weinig geneigd eene edele onafhankelykheid door hunne verdiensten, of door persoonlijk streven te verwerven. Hunne dagen, kruipen in traagheid voort. Zy maken schulden zonder het voornemen te hebben deselve te betalen; zy zoeken de verveling door buitensporigheden van allerlei aard te verdryven, en wanneer hunne zwakheid in lafhartigheid ontaart, vallen zy in de handen eens priesters, wiens werktuig zy worden, en die hen zoo tot de strydigste zotte streken, als tot de oproerigste gruweltooneelen eenes dweepzieken geloofs aanzet. Het Majoraatselsel heeft alzoo ten doel om ten minste ééne domkop in iedere familie op te kweeken, en bedenkt men, dat juist deze domkop door de wet in het bezit van het geheele vermogen zyns vader gesteld wordt en dat na den dood hunnes vaders, zyne broeders en zusters zonder toereikende middelen van bestaan, in de wereld gestuwd worden, is het daar dan niet onvermydelyk, dat een zoodanig stelsel alle byzondere zoowel als alle openbare welvaart ten zelfden tyde vernietigen moet?

Een andere plaag van Spanje is de *Mesta*. Dusdanig noemt men een gezelschap hetwelk talryke zwerfende schaapskudden bezit, die hetzelfde byna overal kan laten weiden, waardoor den landbouw veel afbreuk gedaan wordt.

De *Mesta* ontstond uit de verbindtenis welke in 1556 de bergbewoners, met die der dalen gesloten hadden, om hunne kudden onder de bescherming der wet te stellen. In het vervolg bragt deselve het door al verder en verder gaande overweldigingen van het regt van anderen, zoo ver, dat zy zich niet alleen van alle weilanden in het geheele Koningryk meester maakten, maar dat zy nog bovendien de beste landeryen in weiden herschiep. Zy bragt op dusdanige wyze niet slechts de overige veeteelt maar ook den landbouw en de gansche bevolking te gronde.

Dit den lande zoo nadeelige gezelschap bestaat uit adelyken, uit ambtenaren en uit leden der Geestelykheid, uit ryke kloosters, die ten gevolge dezer onregtvaardige aanmatigingen, hunne kudden byna kosteloos op alle wegen laten weiden. Het liet deszelfs privilegien in een regelmatig wetboek redigeren onder den titel van: *Leyes y ordenanzas de la Mesta* (wetten en verordeningen der Mesta) schiep zich zelve eene eigene regtbank, ten einde de tegen deszelfs voorgewende regten begane feiten te bestraffen, en matigde zich den meest onbeprekten alleenhandel over alle weiden, velden en wolmarkten des koningryks aan.

De hoegrootheid van deszelfs kudden, is steeds naar de verschillende tydperken, verschillend geweest. In de zestiende Eeuw, bestonden deselve uit ongeveer zeven millioenen koppen. By den aanvang der zeventiende smolten zy tot op derdehalf millioenen en stegen by het einde derzelver tot op vier milioenen. Thans schat men deselve op vyf milioenen, by gevolg de helft van alle groot en klein vee in geheel Spanje.

Over het algemeen, is de openbare meening de *Mesta* zeer ongenegen, en de van deselve uitgaande knevelaryen, geven van tyd tot tyd aanleiding tot enkele opstanden, die welligt welhaast gevaarlyke gevolgen zouden kunnen naar zich slepen. De door de *Mesta* aangekweekte gebreken zyn talryk en zwaar. Men kan deselve onder de volgende rubrieken brengen.

1. De door haar gebezigde mannen, wier getal tuschen de 4000 en 6000 beloopt, zyn meerendeels uit de provinciën genomen, alwaar het den landbouw reeds aan de toereikende armen mangelt.

2. De buitengewoon groote uitbreiding van voortrefelyk land, hetwelk de *Mesta* in weidevelden verandert,

levert op verre na de voordeelen niet op, welke men daarvan trekken kan. Den bewoners van hetzelfde ontbreekt het aan arbeid, en aan de tot een eerlyk leven noodzakelyke middelen, weshalve zy zich genoopt voelen, tot den sluikhandel of straatroofhuane toevlugt te nemen.

3. Daar de behoude velden zich op den weg der schapen bevinden die in kudden van tienduizend stuke van het eene naar het andere oord gedreven worden, zyn deselve aan zulke groote verwoestingen blootgesteld, dat dien ten gevolge geene geregelyke gevolgen plaats kunnen vinden.

4. De gemeente-weiden worden menigmaal, op eene dergelyke wyze uitgeput, dat de overige veekudden, daarop ter naauwernood nog toereikend voedsel vinden.

5. De kudden der *Mesta* verwylen nimmer op bebouwbare landeryen, en dragen in geenerlei opzigt tot derzelver vruchtbaarheid by.

6. Eindelijk worden de herders of geleiders dier verwoestende kudden meer dan roovers zelve gevreesd. Overal waar zy zich ophouden, maken zy zich aan het onverdragelykste despotismus schuldig. Zonder eenige terughouding misbruiken zy het privilege, iederen burger by het geregt des gezelschaps aan te klagen, welke vonnissen voor hen steeds gunstig uitvallen.

Het onvervreemde der goederen van allen aard, zyn in Spanje een ander kwaad hetwelk den landbouw benadeelt en de handwerksnyverheid verlamt.

Onverminderd de voorstellingen van alle verlichte menschen vermeenderen zy zich onophoudelyk. Niet ten onregte heeft men den grondeigendom met de sneeuw vergeleken, dewelke aanvankelyk gelykvormig op den grond verspreid, zich van tyd tot tyd in kleine heuvels ophoopt, nevens dewelke men geheel ontbloote plaatsen ontdekt.

De oorzaken die dit verschynsel bepalen zyn niet van menschelyke wetten afhankelijk. Men late aan de den gen derzelver natuurlyken loop en de deelagewyze ophooping zullen nu eens hier dan eens daar verschynen; zy zullen eene onafgebrokene volgreke van hoogten en laagten vertoonen, zonder dat men daarby daadwerkelyk tuschen beiden behoefte te komen.

De wetten welke de onvervreemdebaardheid des eigendoms begunstigen, zyn met iedere goede wetgeving in stryd. Zy ontmoedigen en verlammen de nyverheid, zy verhoogen den grondprys, en verzwaren te gelyktyd de verkryging derzelven; op grond hiervan verhoogt zich in Spanje de waarde der landeryen slechts in die mate, dat men tot derzelver aankoop eene grootere som benodigd heeft, terwijl derzelver opbrengst bestendig minder wordt. Zoo geraakt de landbouw van jaar tot jaar meer in verval.

RECHTSOEFENING.

De wetten van Spanje zyn zeer ongelyksoortig en bestaan in den *Fuero Juzgo*, *Ley de las siete Partidas*, *Ordenamiento real*, *Fuero real* en *Novissima recopilacion*.

De *Fuero Juzgo*, is een uittreksel uit het Theodosische Kodex, hetwelk het eerst door Alarich, in werking gebragt werd, en aan hetwelk men later nieuwe wetten byvoegde. De *Ordenamiento real*, bevat de door Ferdinand en Isabella van Kastiliën uitgevaardigde wetten. Het *Ley de las siete Partidas*, is een mengsel van Gothische, Romeinsche en Kanonieke wetten; zoo ook de *Fuero real* die in 1248 te Huesca ten gebruike van het koningryk Arragon, vervaardigd werd. De *Novissima recopilacion* is eene verzameling van de verschillende door de Spaansche koningen uitgevaardigde odikten, die nog in hooge achting staan.

De Romeinsche wetten hebben in Spanje geen krediet en worden nimmer als autoriteit aangehaald.

De rechtsoefening is in dit land steeds bedorven, onderdrukkend en te gronde rigtende geweest, zoowel in civiele als criminele zaken. Het eigendom is weinig, leven en vryheid zyn in het minst niet beschermd. Dit ontzettende stelsel is zoo ver gedreven dat het volk de stoutmoedigste misdadigers minder vrees, dan de gerechtsbeambten, alzoo deze laatsten niet alleen aan en voor zich hoogst gevaarlyke menschen maar bovendien nog bondgenooten van alle bandieten des oords zyn.

Op grond hiervan is er geen land in Europa, waar meer misdaden gepleegd, en waar er minder voor de regtbanken behandeld worden. Uit een geheel nieuwlyks bekend geworden aktenstuk nemen wy over, dat er in den jare 1826 in Spanje 2123 Individus van moord; 1773 van poging tot moord; 1620 van diefstal met geweld byzonder op de openbare wegen overtuigd werden. Nemen wy nu aan, dat de helft van het aantal der begane misdaden niet voor den geregtte behandeld worde, zoo vinden wy dat men in het bovengemelde jaar niet minder dan 9250 hoofdmisdaden begaan heeft.

Ontzettend schildery, door de verbastering eenst slechte regering en bedorvene inrigtingen daargesteld! Ongelukkig Spanje, hoe vele jaren moeten er nog voorby gaan, eer het ergens eene mogelyke verbetering zal mogen hopen!